

F R E D E R Y K A U G U S T .

z Bożej Łaski Król Saski Xiążę Warszawski etc. etc.

Wszem w obec i każdemu z osobną komu o tém wiedzieć należy wiadomo czyniemy, że Sąd Nasz Kassacyiny Xięstwa Warszawskiego wydał wyrok następujący:

Działo się w Warszawie, w Pałacu zwykłych posiedzeń Rady Stanu, Krasińskich zwanym, na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyinego dnia trzydziestego pierwszego Lipca tysiąc ośmset dwunastego roku.

S A D K A S S A C Y I N Y

X i ę s t w a W a r s z a w s k i e g o .

Miedzy Eberhardem Beniaminem Koeppe Kantoru Warszawskiego handlu kompanii Morskiéy Berlińskiéy Dyrektorem, w Warszawie przy ulicy Bielańskiéy pod liczbą 602 mieszkającym, zanoszącym rekurs przeciw wyrokowi Sądu appellacyinego Wydziału pierwszego w dniu dwunastym Marca, roku zeszłego, tysiąc ośmset jedenastego zapadłemu, przez Mecenasa Łukasza Bogusławskiego z iednéy; a Felixem Swieszewskim Sędzią Trybunału cywilnego pierwszéy Instancyi Departamentu Warszawskiego, w Warszawie na Thumackim przy ulicy Bielańskiéy pod liczbą 600 mieszkającym, do kassacyi powołanym, przez Mecenasa Kaetana Kozłowskiego z drugiéy strony:

Maiąc sobierapportem Kommissyi Podań i Instrukcyi przełożony następujący stan sprawy:

Do zapłacenia długów po Królu Stanisławie Augustie obowiązały się trzy dwory kraie Rzeczypospolitéy Polskiéy między sobą dzielące. Po ustanowieniu ogólnéy massy, wydane zostały wierzycielom tak zwane *Rekonnasance*, które późniéy Król Jmé Pruski, co do części na Niego przypadającey zmienił na inne papiery. Na uczyniony bowiem rapport przez Ministra *Struensee*, wyszła

w dniu osmym Października tysiąc siedmset dziewięćdziesiątego dziewiątego roku gabinetowa odpowiedź, w której Król zezwolił:

aby przypadłe na jego część długi nie tylko co do procentów ale i następnie co do kapitałów zaspokoionemi były z funduszu *amortyzacyjnego*, do umarzania długów krajowych przeznaczonego; — aby takowe summy w ciągu pierwszych lat ośmiu nie mogły być wypowiedzianemi, po tym zaś terminie, aby corocznie w summie pół miliona talarów upłacane były, oznaczając losowaniem koléy, jaką rekonnesanse lub inne na ich miejsce wystawione papiery, opłacane być mają.”

W dalszym téj czynności ciągu, pierwotne rekonnesanse zamienionemi zostały na obligacye kompanii Handlu Prusko - Morskiego w Berlinie następującey osnowy:

„Nayjaśniejszy Król Imć. Pruski zobowiązawszy się przez układy z obudwoma Cesarskiemi Dworami zawarte, zapłacić sam iedynie część oznaczoną sprawdzonych inż długów Króla Stanisława Augusta, i byłéy Rzeczypospolitéy Polskiéy, i takową część przyznawszy za istotny dług krajowy Pruski, postanowiwszy oraz naywyższym swoim Gabinetowym rozkazem, w dniu 8. Października 1799 roku wydanym, iż ten dług z prowizyami ma być zaspokoionym z funduszu, do umorzenia długów krajowych przeznaczonego, assygnował wyżéy wspomniony dług do Jeneralnéy Dyrekcyi Towarzystwa Handlu Morskiego, nakazując zaspokoienie onegoż podług prawideł iéy udzielonych; — Podpisana Generalna Dyrekcyja Towarzystwa Handlu Morskiego obowiązując się przeto, że wskazanego funduszu amortyzacyjnego, zapłacić istotnie w gotowiznie, posiadaczowi niniejszéy obligacyi *wyrażoną w niéy* summę w grubéy srebrnéy monecie, podług stopy mennicznéy z roku 1764. wypłacić, oraz zaspokoić prowizyą; lecz pod następującemi warunkami:

1. prowizya po cztery od sta, płaconą będzie od kapitału co rok pierwszego Lipca przez Główną Kasę Towarzystwa handlu Morskiego w Berlinie, za złożeniem Kuponów procentowych do niniejszéy obligacyi załączonych na każdy termin wypłaty.
2. Ponieważ wszelkie od Króla Imci przeięte długi Polskie nie mogą być przed wyściem lat ośmiu wypowiedane, i po upłynieniu dopiero wzmiankowanego czasu, to iest w pierwszym zaraz po 1807 roku mają być kolejno tym sposobem płacone, iż co rok w osméy części ogólnego długu zaspokoione zostaną, publiczne zaś losowanie stanq-

ość i wi- wieć będzie w którym roku która obligacya ma być płaconą, przeto wspomnionym dopiero losowaniem oznaczony będzie dokładniéj termin wypłaty summy w obligacyi wyrażonéj:

3. Każdy posiadacz takowéj obligacyi upoważniony jest do odebrania wyrażonego w niej kapitału w terminie iaki ze wspomnionego losowania wypadnie; toż samo rozumieć się ma względem odebrania prowizyi przez posiadającego procentowe kupony; zatem Generalna Dyrekcya Towarzystwa handlu Morskiego, obowiązana jest uznać istotnym właścicielem każdego okaziciela obligacyi, lub procentowego kuponu do opłacenia przypadającego. —

Obligacye powyższéj osnowy podpisanemi są przez Generalną Dyrekcyą i zatwierdzone mi przez Ministra Pruskiego Struensee mianowanego przez Króla Naczelnikiem Towarzystwa Handlu Morskiego.

Do roku 1806 włącznie, to jest do czasu wynikléj wojny ostatniéj pomiędzy Francją i Prusami Dyrekcya Towarzystwa Morskiego opłacała procenta; lecz od tego czasu dalsze wypłaty przerwanemi zostały.

Felix Swieszewski Sędzia Trybunału Cywilnego Piérwszéj Instancyi Departamentu Warszawskiego, teraz do kassacyi powołany posiadając cztery tego rodzaju obligacye liczbami 614, 2514, 2605. i 2606. oznaczone, a summe trzy tysiące sto talerów wynoszące, rozpoczął w roku 1810 process, przeciw teraz rekursującemu tak o zapłacenie powyższego kapitału, iako też zaległych od roku 1806 procentów.

Trybunał Cywilny Piérwszéj Instancyi Departamentu Warszawskiego wyrokując w téj sprawie na dniu 20. Lipca 1810 roku z powodu, że obligacye tyle razy rzeczzone podług brzmienia swiego miały przeznaczone fundusze na swe umorzenie, osądził Kompanią Morską do zapłacenia ich być obowiązana; Ze zaś w obligacyach znajduje się co do wypłaty kapitału warunek losowania, a powołany teraz Felix Swieszewski nieudowodnił iżby losowanie takie nastąpiło, przeto Trybunał do zapłacenia iedynie zaległych prowizyi, rekursujący Kantor uznał obowiązany.

Sąd Appellacyjny z odwołania się stron obudwóch sądząc téż sprawę, nietylko do zapłacenia procentów, lecz do zaspokoienia kapitału, tutejszy Kantor Kompanii Morskiéj zobowiązał. —

Powody wyroku tego są następujące:

1. uważał Sąd punkt drugi warunków iakie osnowa obligacyi w sobie obeymuie, przez który Generalna Dyrekcya zobowiązała się posiadającemu téż obligacye wypłacić summe w nich wyrażoną, skoro losowaniem porządek wypłat oznaczonym zostanie;

1. uważał iż losowanie miało się skończyć z przeciągiem lat ośmiu i być zaczętem w roku 1808;
3. iż saméy kompanii handlu Morskiego było rzeczą zapewnić sobie fundusze, przed wystawieniem dzisiejszym wierzycielom służących obli-gacyi;
4. że prawa tychże wierzycieliów nie mogą zależeć od stosunków zachodzących między Kompanią i Skarbem Króla Pruskiego, ponieważ oni do układów iakie zaszły między tym Instytutem a Rządem niewcho-dzili, ani w nie wglądać wolno im było;
5. że wierzyciele oddawszy posiadane przez siebie rekonesansse pozba-wionemi zostali wszelkich środków dochodzenia praw swoich;
6. że nawet z pism rządowych pruskich okazuje się iako fundusze amorfizacyjne dla Kompanii były wskazanemi, i iako interes pomiędzy Kompanią a Rządem za ukończony oddawna uważać należy;
7. że wreszcie w Traktacie Tylżyckim, który strona teraz rekursująca na obronę swoją składała, żadney nie masz wzmianki o długach To-warzystwa Handlu Morskiego. —

Zaskarzając ten wyrok Mecenas strony rekursującéy, na trzech głównych swą skargę powodach opiera;

- zgwałcenie wyraźnego prawa,
- zgwałcenie opisów Traktatu Tylżyckiego
- niewłaściwość Sądu:

i tak zarzuty powyższe usprawiedliwia:

Prawo powszechne pruskie w części I. tyt: XIV. w §§. 178. 200. 399. i na-stępujących rozróżnia dwa rodzaje przeięcia cudzych długów, to jest sposobem *zareczenia* (*cautio fidejussio*) albo sposobem prostego przeięcia długu (*expromissio*) między któremi nie masz trzeciego. W obecnym przypadku, zdaniem Mecenasa, nie masz *expromissyi*, gdyż do takowego układu potrzeba, iżby naj-przód wszelki stosunek ustał między dawnym dłużnikiem i wierzycielem, po-trzeba więc stósownie do §. 400. do takiéy czynności wyraźnego zezwolenia wie-rzyciela, a nawet układ ten musi być na piśmie zrobionym.

Podług wyraźnéy osnowy obligacyi, o którą rzecz idzie, Dyrekeya han-dlu Morskiego obowiązała się czynić wypłaty ze *wskazanych iéy fundusów*; nie masz ani ze strony Dyrekcyi wyraźnego przyięcia na siebie obowiązków samo-dłużnika, ani też ze strony wierzyciela wyraźnego na to zezwolenia; a gdyby nawet wątpliwość iaka między zareczeniem i expromissyą miała zachodzić w sprawie niniejszéy tedy §. 401. rozwiązałby się na stronę rekursującego.

Na wywód zaś strony powołanę, że interes ten oceniać należy według przepisów o *assygnowaniu*, twierdzi iż równie assygnacya miejsca tu nie ma, gdy nie ma dopełnionych przepisów §§. 259. 264. 267. tyt: XVI. Części I. prawa powszechnego pruskiego; gdzież bowiem, mówi, jest Assygnacya Króla Pruskiego do kompanii? Reskrypt Gabinetowy pod dniem 8. Października 1799 do Ministra Sruensee wydany potwierdza tylko plan iego, według którego długi to z funduszu amortyzacyjnego płacone być miały: gdzie wyraźne ze strony powołanę zakwitowanie Króla Pruskiego? gdzie z téyże strony uznanie kompanii Morskiéy za dłużnika? rewers nawet pierwiastkowy niegdy Króla Polskiego, znajduie się dotąd w Aktach trylateralnéy Kommissyi początkowo do obliczenia massy długów ustanowionę. —

Przyłącza daléy rekursujący Mecenaz rozmaite formy obligacyi Towarzystwa handlu Morskiego, chcąc okazać iak różne są od nich obligacye, o które rzecz idzie, zwłaszcza w stosunku swoim do amortyzacyjnego funduszu: i w tém ieszcze nową prócz powyższych obrazę prawa upatruie że Sąd wyrokujący bez względu na §. 101. tytułu IV. Części I. prawa powszechnego pruskiego, i na Art. 1118 Kodexu Napoleona, mimo niespełnionego warunku w obligacyi wyrażonego, to jest mimo nieodebrania przez Kompanią funduszu amortyzacyjnego (co zaświadczeniem Departamentu Przychodów Ministerii Króla Pruskiego pod dniem 19. Kwietnia 1811 roku wydanym dowodzi) tak do zapłaty Kompanią Morską zobowiązał, iak gdyby rzeczywiście warunek ten został był dopełnionym. —

Wreszcie w naygorszym razie, gdyby nawet Dyrektor tutejszego Kantoru Towarzystwa Prusko-Morskiego winien był summy w obligacyach wyrażone zapłacić, tedy nie wprzód do tego mógł być zagnonym, aż dopełnionymby został warunek obligacyi tyczący się losowania, i ażby powołany udowodnił, że numera posiadanych przez niego obligacyi według wyraźnego opisu, publiczném losowaniem wyciągnięte zostały.

To co do obrazu prawa cywilnego. — Przywodzi nadto na poparcie swęy skargi strona rekursująca Art. 24. Traktatu Tylżyckiego między Francją i Prussami, w słowach:

„obowiązki, długi i obligacye wszelkiego rodzaju które Najjaśniejszy Król Pruski zaciągnąć mógł przed terazniejszą wojną, iako posiadacz krajów, dobr kámeralnych, majątności i dochodów odstąpionych przez tego Króla, i których się niniejszym Traktatem wyrzeka, spadną na nowych posiadaczów, i zaspokoione przez nich będą, bez żadnéy excepcyi, bez ograniczenia, lub zatrzymania. „

Iz zastosowania tego Artykułu wnosi; że Rząd pruski już więcéy do płacenia tych długów nie jest obowiązany, (co strona rekursująca w niższych instancjach wniosła, twierdząc że lossowanie, iak dotąd nie nastąpiło, tak nadejście nie nastąpi) —

W tém samém zastosowaniu Traktatu, i to ieszcze okazać usiłuje Mecenas rekursujący, że Sąd przywłaszczył sobie Sądowictwo w przedmiocie politycznym, a lubo Kantor Kompanii Morskiéy niewnosił téy excepcyi, ani w pierwszéy, ani w drugiéy instancyi, mniema, iż téy właściwości Sądu sameż Sądy dostrzegać były obowiązane.

A tak, mieniać iż Dokument obligacyjny w niewątpliwéy swoiéy osnowie rozpoznawania niepotrzebuie; że gdyby mógł bydz wątpliwym tedy należałoby go tłumaczyć wedle §§. 267. i 268. tyt. V. części I. prawa powszechnego pruskiego, przeciw powołanemu iako nadzwyczajnych zysków szukającemu, gdyż expromissya jest zaręczeniem mającym nadzwyczajne skutki według saméy prawa obmowy, utrzymując oraz, iż rozpoznawanie dowodów może bydz atrybucyą kassacyiną, skoro w ich ocenieniu Sąd wyrokujący mógł wyraźnie prawo obrazić; domaga się na mocy obrazy prawa cywilnego, Traktatu Tylżyckiego, i niewłaściwości Sądu, skassowania zaskarżonego wyroku.

Odpowiadając na ten wywód Mecenas strony powołanéy, tę nayprzód co do wszystkich zarzutów przywodzi obronę, iż ocenienie dokumentu obligacyjnego jest wyłączną atrybucyą Sądów wyrokujących, tak dalece, iż wszelkie rozumowanie rekursującego nad tém, iakie jest zobowiązanie iego, nie może stanowić kassacyjnego powodu. Gdyby iednak Sąd Kassacyjny mógł się wdawać w rozpoznawanie dokumentów, tedy obligacyą o którą rzecz, uznać by musiał zdaniem Mecenasa za assygnacyą *cum delegatione*, o któręy mówi prawo pruskie w części I. tyt. XVI §. 264. i następujących. — Król bowiem Pruski assygnował dług swój do kompanii Morskiéy, ta przyjęła assygnacyą i dokument swój wierzycielowi bezwarunkowo wydała, mówiąc, iż ma sobie fundusz na to wskazany. Wierzyciel zaassygnowany oddał nayprzód Królowi Dokument piewiastkowy niegdy Stanisława Augusta, oddał późniéy rekonesanse w zamian obligacyi bezwarunkowéy; co jest oczewistą assygnacyą *cum delegatione* i nowacyą, gdyż powołany nie mając dawniejszych dokumentów, i pokwitowawszy z nich samém zwroceniem papierów sobie służących, nie może się dopominać zapłaty u Króla Pruskiego, lecz tylko u Kompanii, z iéy własnęy obligacyi, z któręy osnowy trudno wywodzić, aby obeymowała w sobie warunek w tenczas tylko płacenia, gdy fundusz amortyzacyjny ią doydzie.

Jak Sąd wyrokujący, mowi daley Mecenaz, tak równie kassacyiny nie mogą w téy sprawie szukać zasad w Traktacie Tylzyckim, bo nayprzod dług ten, jest długiem prywatnym kompanii Morskiej, bo powtore, zły wykład Traktatów nie jest umieszczonym między powodami Kassacyinemi, bo tłumaczenie ich należy do Monarchy.

Zaświadczeń nowo przyłączonych nieprzyjmuie powołany: zastosowanie §§. 101. i 102. części I. tyt. IV. prawa powszechnego pruskiego sądzi bydyć niewłaściwém, gdy obligacye wydane były bez warunkowo; gdzie się znajdują pierwiastkowe rewersa Króla Stanisława Augusta, gdzie późniejsze rokonesanse, sądzi bydyć obojętną rzeczą dla siebie, skoro kompania Morska raz się przekonała o rzetelności długu, i obligacyą swoją wydała. Zysków nadzwyczajnych nie żąda, skoro mając w ręku obligacyą, i czekać i pozywać musi o dług niewątpliwy. — Tak gdy ani prawo cywilne, ani traktat nie mogły bydyć sądowi na przeszkodzie do takiego wyrokowania iakie rekursujący zaskarża, mniema i wnosi powołany, iż rekurs odrzuconym bydyć winien. —

Po wysłuchaniu Rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora, który rozbierając powody przez rekursującego podane, uważa nayprzod:

„iż gdyby Kompania handlu Morskiego niczém więcej bydyć nie miała w sprawie niniejszay iak tylko prostym Kommissantem, niemiałaby potrzeby zeznawać urzędoway obligacyi, ani obowiązować się do płacenia summy w obligacyi wyrażonay. Sama rekursująca strona w pismach swoich wyznaie; iż dla ziednania kredytu obligacyom, kaza-no ie wydać przez kompanią Morską; iakże by ten cel mógł bydyć inaczey dopiętym bez zapewnienia, iż w przypadku uchybienia wypłaty, też kompania przed właściwy Sąd pociągniętą i do zrealizowania obligacyi zagnoną bydyć może?

Inaczey niezostawuiąc mieysca skargi byłoby na próżno obligacye zeznawać, i uwodzić wierzycieli, którymby dano dokumenta żadnego znaczenia nie mające, powodu skargi nie gruntuiące, a odebrano od nich rokonesanse rządowe, na ufności poddanych do rządu oparte, słowem Panuiącego zapewnione.

Gdyby zachodzić mogła wątpliwość, czyli te obligacye mają iakie znaczenie lub nie, słusznieby w tenczas udawać się należało do prawideł prawnych względem ocenienia wątpliwych umów, i §. 74. tyt. IV. części I. prawa powszechnego pruskiego roztrzygnąłby wszelką wątpliwość. §. ten mowi

„każde oświadczenie woli ma bydyć tak tłumaczone, aby nie zostało bez skutku. „

Lecz zdaniem wnioskującego, nie masz tu żadney wątpliwości względem znaczenia obligacyi, nie masz ięć względem możności Sądowego poszukiwania. Mało wreszcie na tém zależy, czy to zobowiązanie nazwane będzie *expromissą* lub *assynacją*, każdy bowiem z tych rodzajów zobowiązania daje wierzycielowi prawo skarżenia. Gdyby zaś szło o istotne oznaczenie rodzaju zobowiązania, rozstrzygnął by to zdaniem Królewskiego Prokuratora, sam wyraz obligacyi, w której kompania Morska mówi wyraźnie: iż *Król Jmć. Pruski wydał do nięć assynacją* (und die General Direction der Seehandlungs Societät angewiesen haben.) To więc wyznaczenie cały spor na stronę assynacyi rozstrzyga.

Nie może zarzucać kompania Morska

a. że funduszów od Króla nieodebrała bo §. 259. tyt. XVI. części I. prawa powszechnego pruskiego mówi:

„jeżeli ssygnat (jakim tu jest kompania Morska) assynacją przyjął, tedy musi Assygnatariuszowi (jakim tu jest powołany) zapłatę uskuteczyć, chociażby Assygnującemu, (którym był rząd Pruski) nie nie był winien. „

Nie może zarzucać

b. że nieakceptowała assynacyi, gdy akceptacją tę wyznała przez danie obligacyi;

Nie może na koniec zarzucać:

c. iż powołany nie akceptował assynacyi, bo najprzód w tym razie stosunek wierzycieli z dłużnikiem, którym był rząd pruski wychodził z granic iakie niosą stosunki osób prywatnych. Gabinet bowiem pruski sam przepisał sobie sposób zaspokoienia wierzycieli, którzy będąc nie stroną wykonywającą swe prawa przeciw rządowi, ale raczy stroną doznającą łaski rządu, musieli przestawać na takim bezpieczeństwie, iakie im rząd wskaże. — Dopiero to przez wydanie obligacyi kompanii Morskiej stosunki wierzycieli z rządem, zamieniły się na stosunki między prywatnemi; lecz czyliż posiadanie przez powołanego obligacyi, pobieranie przez niego procentów nie ma stanowić akceptacyi nowego dłużnika.

Jeżeli więc obligacje, o które rzecz, dawały wierzycielom prawo skargi, o obrazie przeto prawa cywilnego inż zdaniem Królewskiego Prokuratora mowy być nie może.

Prawda jest, mówi daléy, że Towarzystwo handlu Morskiego w obligacjach swoich nie oznaczyło pewnego terminu wypłaty, że takowy termin

miał być co rocznem losowaniem oznaczonym, a przeto zdać się, iż powołany zawcześnieskarży, i Sąd zawcześnie wypłatę kapitału przysądził, gdy wprzód powinien był stronę rekursującą do losowania zobowiązać i przez exekucyą *ad faciendum* zagnąć, wszelako iżby przez tę nieregularność wyroku prawo wyraźne obrażonem być miało, ani rekursujący tego niedowodzi, ani też w rzeczy saméy organizacya Kassacyina tego rodzaju uchybień za środek do kassacyi niewskazuje, i zastanowienie się nad zobowiązaniem warunkowem zarzut rekursującego odiera, skoro według §. 100. części I. tyt. IV. prawa powszechnego pruskiego losowanie do którego się kompania obowiązała nie może być uważane za warunek zdarzyć się lub nie zdarzyć mogący.

Co do Traktatu Tylżyckiego, ten, zdaniem Królewskiego Prokuratora równie iak każdy inny Akt dyplomatyczny stanowiąc stosunki polityczne między narodami zupełnie jest obcą rzeczą dla sądów, dopóki najwyższa władza krajowa nie uzna potrzeby zmienienia dawnego lub ogłoszenia nowego prawa będącego koniecznym skutkiem aktu dyplomatycznego. Sam przez się Sąd nie może wiedzieć ani zupełnéj osnowy traktatów, ani nawet o wiadoméj z pism publicznych być pewnym że taka jest a nie inna. Gdyby więc Sąd na mocy Aktów dyplomatycznych, zmiany iakowe w stosunku stron prywatnych iaką tu jest według własnego wyznania kompania Morska stanowił nadużywałby władzy; i w ten czas właśnie możnaby mu *niewłaściwość* zarzucić. —

Z tych wszystkich powodów wnosi Królewski Prokurator odrzucenie rekursu. —

SĄD KASSACYINY

Zważywszy, iż Dyrekcyja Towarzystwa Handlu Prusko Morskiego wystawiając iak wyznać w obligacyi, stosownie do assygnacyi Rządu pruskiego, obligacye na ukaziciela za długi Króla Stanisława Augusta, i nadając przez to wierzycielom prawo skargi, w przypadku nie uiszczenia przeiętego na siebie obowiązku, nie może być uważaną za prostego Kommissanta, przeciw któremu by żadna skarga nie mogła mieć miejsca;

Zważywszy iż taż rekursująca Kompania stosownie do §. 259. tyt. XVI. części I. prawa powszechnego pruskiego ani nieodebrania funduszu od rządu pruskiego, ani wystawiwszy wyraźną obligacyą braku akceptowania przez siebie assygnacyi rządu pruskiego zarzucać nie może;

Zważywszy, iż zastrzeżone w obligacyach losowanie które stanowić miało terminu wypłaty nie może być w znaczeniu prawném poczytane za

warunek o jakim §. 100. części I. tyt. IV. tegoż prawa daie wyobrażenie; a nadto też rekursująca Kompania oświadczyła wyraźnie w sądzie wyrokującym, iż losowanie nie nastąpi, iakoż w rzeczy saméy nie nastąpiło, a zatem przy przy takowém oświadczeniu Sąd niewyrokował przeciw wyraźney dokumentu osnowie;

Zważywszy, iż w stosunkach stron prywatnych, Traktat Tyłżycki, żadney zmiany dotąd nie sprawił, skoro Traktat ten ani dotąd Sądom za prawo wskazany, ani na tego zasadzie żadne prawo ogłoszoném nie zostało, a dowolne na mocy Aktu dyplomatyczne zmienianie prywatnych między stronami stosunków, przechodziłoby władzę Sądów;

Zważywszy nakoniec, że Sąd wyrokujący rozsądzaiać tylko sprawę między prywatnym wierzyicielem, a Instytutem który sam w piśmie rekursowym uznaje się być prywatną handlową Kompanią, i nie pozwalaiąc sobie zmiany w stosunkach stron prywatnych na mocy Aktu dyplomatycznego, był sądem właściwym;

Rekurs na początku wymieniony i wzajemne spory stron rozsądzaiać:

Tenże rekurs odrzuca — Summę trzydzieści siedm złotych, groszy siedm i pół od wpisu papierem stemplowanym złożoną utwierdza, takąż summę równie w stemplowanym papierze od niniejszego wyroku przez stronę rekursującą opłaconą mieć chce, też stronę na powrocie kosztów powołanemu i stosownie do Art. 58. organizacyi Sądu swego na zapłacenie grzywien na fundusz ubogich w summie dwieście dwadzieścia trzy złote piętnaście groszy skazuje mocą niniejszego Wyroku.

(podpisano) Węgłęński Min. St. Prezydujący
L. Osiński Pisarz S. K.

Nakazujemy i zalecamy wszystkim Komornikom od którychby się tego domagano, aby niniejszy wyrok w czém należy wykonali, Naszym Prokuratorom Generalnym, i Naszym Prokuratorom przy Trybunałach pierwszey Instancyi, aby tego przestrzegali, wszystkim Kommendantom i Urzędnikom siły zbroynéy, aby dávali pomocy woyskowej, gdy o to do nich prawna zaydzie rekwizycya. — (podpisano) WĘGLEŃSKI M. St. Prezydujący

L. Osiński Pisarz S. K.

Wydrukować
Felix Łubieński
Minister Sprawiedliwości.

Zgodno z oryginałem.
(L.S.) Antoni Joneman
Konsyliarz Ministerii.